

De Nieuwe Route: samen beslissen, stap voor stap

De Nieuwe Route is een innovatieve aanpak voor besluitvorming waarin iedereen die geraakt wordt door een kwestie, als meebesluiser betrokken is. In plaats van dat besluiten achter gesloten deuren worden genomen, werken inwoners, organisaties en overheden samen aan oplossingen die gedragen worden door alle betrokkenen.

Deze aanpak draait om transparantie, gelijkwaardigheid en eigenaarschap. Door duidelijke kaders te stellen en het proces open te organiseren, ontstaat er ruimte voor echte samenwerking. Zo weet je vooraf wat er met jouw inbreng gebeurt, en werk je mee aan besluiten die écht uitgevoerd worden.

Wat is De Nieuwe Route?

De Nieuwe Route is een aanpak voor besluitvorming waarbij iedereen die geraakt wordt door een kwestie, meedoet. Niet alleen om mee te praten, maar om daadwerkelijk samen besluiten te nemen. Dat doen we binnen duidelijke kaders, die vooraf zijn vastgesteld door de partij die eindverantwoordelijk is. De zogeheten kaderstellende partijen.

Deze manier van samenwerken leidt tot betere plannen, minder conflicten en meer vertrouwen. De kracht zit in het samen zoeken naar oplossingen waar iedereen mee kan leven.

Waarom deze aanpak?

De gebruikelijke manier van besluiten nemen werkt vaak niet goed genoeg. Mensen voelen zich buitengesloten, besluiten stuiten op weerstand, en de uitvoering loopt vast. Met de Nieuwe Route doorbreken we dat patroon:

- Het gaat om besluitvorming, niet om het geven van adviezen
- Iedereen doet mee vanuit gelijkwaardigheid
- We zoeken actief naar alle betrokkenen
- Iedereen heeft een duidelijke rol
- We nemen besluiten op basis van consent (iedereen kan ermee leven)
- Inbreng wordt serieus genomen én uitgevoerd als het binnen de kaders past

De vijf fases van De Nieuwe Route

Een Nieuwe Route besluitvormingsproces bestaat uit een duidelijk stappenplan:

1. De kwestie bepalen – Wat is het centrale vraagstuk?
2. De kaders stellen – Wat zijn de kaders (bijv. wetgeving, budget, beleid)?
3. Voorbereiding – Voorbereidende gesprekken met alle betrokkenen over hun zorgen, wensen en ideeën.
4. De besluitvormingsdag – Een dag waarop we samen knopen doorhakken.
5. Het resultaat – Een gedragen besluit, dat uitgevoerd wordt zoals afgesproken.

Wat is een besluitvormingsdag?

De besluitvormingsdag is hét moment waarop iedereen die wil meedenken, samenkomt. We bespreken samen ervaringen en voorstellen, geven informatie, en nemen besluiten waar iedereen zich in kan vinden. Geen stemming met winnaars en verliezers, maar zoeken naar het gezamenlijke belang.

Iedereen hoort erbij, niemand wordt buitengesloten. Iedereen die een voorbereidend gesprek heeft gehad en heeft aangegeven mee te willen doen, is aanwezig.

Een besluitvormingsdag bestaat uit vier delen:

- Informatie: de kaders worden toegelicht, en belangrijke info toegankelijk en begrijpelijk gedeeld.
- Groepsgesprekken: deelnemers praten in verschillende passende werkvormen over oplossingen.
- Besluitvorming: we nemen besluiten op basis van consent.
- Toetsing aan de kaders: de besluiten worden officieel getoetst aan de kaders door de kaderstellende partij, bij voorkeur op de besluitvormingsdag zelf.

Vorbereidend gesprek

Iedereen die meedoet krijgt eerst een persoonlijk gesprek. Hierin maak je kennis met de procesbegeleiders, wordt het proces goed uitgelegd, worden de kaders gedeeld en besproken we:

- Wie er nog meer betrokken zou moeten worden
- Welke informatie nodig is voor goede besluiten
- Wat er nodig is om mee te kunnen doen (bijvoorbeeld bij een beperking of drempel)

Ook is er ruimte voor gevoelens, zorgen en achtergronden. Alles mag gezegd worden in het voorbereidend gesprek, maar wat deelnemers inbrengen op de besluitvormingsdag is aan hen.

Gelijkwaardig en persoonlijk

Bij de Nieuwe Route telt ieders inbreng evenveel. Het maakt niet uit of je bestuurder bent of buurtbewoner: iedereen is gelijkwaardig. Omdat we besluiten nemen waar iedereen mee kan leven, kan niemand namens een ander spreken. Wie mee wil beslissen, doet zélf mee.

Besluiten op basis van consent

Consent betekent: iedereen kan leven met het besluit. We stemmen niet op basis van meerderheid, want dat sluit mensen uit. We zoeken naar een oplossing die recht doet aan zoveel mogelijk standpunten. Ook de wijsheid van de minderheid telt mee. Als de meeste mensen in de groep het eens zijn met een voorstel, dan wordt aan de mensen -die er nog niet mee kunnen leven- gevraagd wat er bij het voorstel moet, zodat ook zij er mee kunnen leven. Zo komen we samen tot een gedragen plan.

Wat levert het op?

- Draagvlak – Mensen voelen zich betrokken en eigenaar van het besluit
- Verbinding – Inwoners en overheid werken echt samen
- Betere oplossingen – Oplossingen sluiten beter aan op wat nodig is
- Vertrouwen – Open en eerlijk proces versterkt het vertrouwen in elkaar en in de overheid
- Herstel – Door het delen van ervaringen en het luisteren naar elkaar ontstaat er ruimte voor herstel van relaties, vertrouwen en samenwerking. Vooral in situaties waar eerder sprake was van conflict, uitsluiting of polarisatie, helpt de Nieuwe Route om opnieuw verbinding te maken.

Wanneer gebruik je De Nieuwe Route?

De Nieuwe Route is geschikt voor elke situatie waarin verschillende belangen samenkomen en het belangrijk is dat besluiten breed gedragen worden. De aanpak helpt om vastgelopen situaties vlot te trekken, samenwerking te versterken en eigenaarschap te creëren. Denk aan:

- **Gemeentebeleid en participatie** – Zoals gebiedsontwikkeling, nieuwbouwprojecten, de energietransitie of het opstellen van voorzieningen.
- **Sociaal domein** – Vraagstukken rondom zorg, welzijn, ondersteuning of de verdeling van middelen.
- **Onderwijs en organisaties** – Beleid dat samen met medewerkers, leerlingen of ouders moet worden vormgegeven.
- **Conflicten en polarisatie** – Herstel en besluitvorming in gespannen situaties, zoals NIMBY-kwesties, publieke controverse of interne spanningen.
- **Innovatie en complexe samenwerking** – Projecten waarbij meerdere partijen samen tot keuzes moeten komen.

De aanpak is breed inzetbaar. Denk aan:

- De inrichting van een wijk of plein
- Niet in mijn buurt - vraagstukken
- Grote veranderingen in zorg of onderwijs
- Conflicten binnen teams of organisaties
- Tsunami Kwesties

Of het nu gaat om een buurtplan, of een complexe beleidskwestie: als er meerdere belangen zijn, helpt de Nieuwe Route om tot gedragen besluiten te komen.

De spelregels

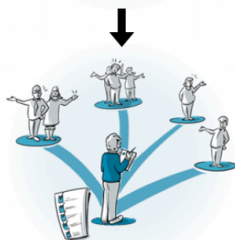
- Iedereen die wakker ligt van wat er speelt, mag meedoen.
- De kaders worden vooraf bepaald en tijdens het gehele proces niet aangepast.
- Het proces wordt begeleid door een onafhankelijke procesbegeleider.
- Er is commitment van de kaderstellende partij: Als het plan past binnen de kaders, dan gaat het ongewijzigd door.

GEBRUIKELIJKE ROUTE

IDEËN INBRENGEN

De betrokkenen worden uitgenodigd en doen voorstellen

MEEDENKEN

De voorstellen worden meegenomen

BESLUITEN

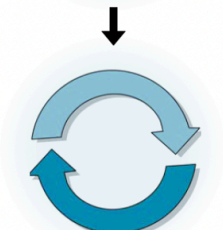
De gebruikelijke beslisser besluiten achteraf

DE NIEUWE ROUTE

KADERS STELLEN

De gebruikelijke beslisser geven kaders

EIGENAARSCHAP

De stappen in het proces zorgen voor eigenaarschap

BESLUITEN

Alle betrokkenen besluiten samen

Tot slot

De Nieuwe Route is geen inspraakronde. Het is een stevig en transparant proces waarin je samen vanuit verschillende rollen tot echte besluiten komt. Vanuit gelijkwaardigheid, met ruimte voor verschil, en met duidelijke afspraken over hoe we met elkaar omgaan. Zo bouwen we samen aan een democratie waarin iedereen telt.